

Науково-практичний коментар до Закону України "Про виконавче провадження"

Станом на 05.09.2017 року

Коментар до Закону України "Про виконавче провадження" написаний людиною, яка багато років працювала адвокатом, а потім суддею, у тому числі головою міського і трьох районних судів, по праву вважається одним із відомих фахівців у галузі організації роботи суддів.

Науково-практичний коментар до Закону України "Про виконавче провадження" призначений працівникам системи органів Міністерства юстиції України, державної виконавчої служби, суддям, адвокатам, працівникам правоохоронних органів, юристам, науковцям, а також посадовим особам.

Практичний коментар розрахований на державних виконавців, адвокатів, фахівців в області права для використання в практичній роботі, а також як навчальний посібник для студентів навчальних закладів освіти, які готують фахівців в області права.

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
КОМЕНТАР
Закону України
«Про виконавче провадження»

СТАНОМ НА 5 ВЕРЕСНЯ 2017 РОКУ

Київ
«Центр учбової літератури»
2017

УДК 347.91(477)

ББК 67.9(4Укр)

Н 34

Автори:

Чижмарь Катерина Іванівна – доктор юридичних наук, Заслужений юрист України, Директор Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України.

Журавльов Дмитро Володимирович – доктор юридичних наук, доцент, Перший заступник директора Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Іншин Микола Іванович – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Академії правових наук України, Заслужений юрист України, Завідувач кафедрою Трудового права та права соціального забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Олефір Віктор Іванович – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Академії правових наук України, Заслужений юрист України, проректор з наукової роботи ВНЗ Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»;

Петков Сергій Валерійович – доктор юридичних наук, професор, заступник директора з навчальної роботи Інституту права та післядипломної освіти Міністерства юстиції України;

Галуцько Валентин Васильович – доктор юридичних наук, професор, Директор Науково дослідного інституту Публічного права;

Приліпко Сергій Миколайович – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук, Заслужений діяч науки і техніки України, Член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

Лазур Ярослав Володимирович – доктор юридичних наук, доцент Декан юридичного факультету Ужгородського національного університету.

Н 34 Науково-практичний коментар Закону України «Про виконавче провадження». Станом на 5 вересня 2017 року. [текст] / практичний посібник – К. : «Центр учбової літератури», 2017. – 304 с.

ISBN 978-611-01-0911-6

Науково-практичний коментар розрахований на державних виконавців, адвокатів, фахівців в галузі права для використання в практичній роботі, а також як навчальний посібник для студентів навчальних учбових закладів, які готують фахівців в галузі права.

УДК 347.91(477)

ББК 67.9(4Укр)

ISBN 978-611-01-0911-6

© Центр учбової літератури, 2017.

ВВЕДЕННЯ

Конституційний Суд України в своєму рішенні №5-рп/2013 від 26 червня 2013 року зазначив, що виконання судового рішення є невід'ємною складовою права кожного на судовий захист і охоплює, зокрема, законодавчо визначений комплекс дій, спрямованих на захист і відновлення порушених прав, свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільства, держави. Невиконання судового рішення загрожує сутності права на справедливий розгляд судом.

Складна ситуація, що склалася у системі виконання судових рішень та рішень інших органів стала наслідком, зокрема, недосконалості положень Закону України № 606-XIV від 21 квітня 1999 року «Про виконавче провадження», який набрав чинності 28 травня 1999 року та був введений в дію 01 липня 1999 року, застарілістю його норм, невідповідністю практиці виконання рішень органами державної виконавчої служби світовим тенденціям функціонування і розвитку сфери виконавчого провадження.

У результаті, виникла необхідність вирішення таких питань, як удосконалення переліку рішень, що підлягають примусовому виконанню, встановлення чіткості у визначенні строків у виконавчому провадженні, забезпечення доступу виконавців під час виконання рішень до державних баз даних і реєстрів, у тому числі електронних, що містять інформацію про боржників, їх майно, доходи та кошти, досягнення справедливого балансу інтересів між захистом прав стягувачів і боржників, встановлення належного рівня фінансового забезпечення виконавців, вирішення питання заформалізованості процедур та якості інформаційно-технічного забезпечення.

З цією метою Радою з питань судової реформи, що є консультативно-дорадчим органом при Президентові України, на підставі підготовленого Міністерством юстиції України пакету законопроектів щодо комплексного реформування системи примусового виконання судових рішень і рішень інших органів, разом із експертами відповідної робочої групи Ради з питань судової реформи, з урахуванням пропозицій народних депутатів України, відповідно до завдань, визначених Стратегією реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015 — 2020 роки, затвердженою Указом Президента України №276/2015 від 20 травня 2015 року, було розроблено та обговорено узгоджений проект нового Закону України «Про виконавче провадження».

Новий Закон України №1404-VIII «Про виконавче провадження» був прийнятий Верховною Радою України 02 червня 2016 року і набрав чинності 05 жовтня 2016 року, крім статей 8, 9 та положень, що стосуються діяльності приватних виконавців, які введені в дію через три місяці з дня набрання чинності Законом №1404-VIII, а саме 05 січня 2017 року.

Новацією Закону №1404-VIII є запровадження інституту приватних виконавців як одного із перспективних напрямів розвитку виконавчого провадження, правовий статус та організація діяльності яких встановлений Законом України №1403-VIII від 02 червня 2016 року «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів», який набрав чинності 05 жовтня 2016 року.

Законом №1404-VIII визначено перелік рішень, що не можуть виконуватися приватними виконавцями (рішень про відібрання і передання дитини, встановлення побачення з нею або усунення перешкод у побаченні з дитиною; рішень, за якими боржником є держава, державні органи, Національний банк України, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, державні та комунальні підприємства, установи, організації, юридичні особи, частка держави у статутному капіталі яких перевищує 25 відсотків, та/або які фінансуються виключно за кошти державного або місцевого бюджету; рішень, за якими боржником є юридична особа, примусова реалізація майна якої захищена відповідно до закону; рішень, за якими стягувачами є держава, державні органи; рішень адміністративних судів та рішень Європейського суду з прав людини; рішень, які передбачають вчинення дій щодо майна державної чи комунальної власності; рішень про виселення та вселення фізичних осіб; рішень, за якими боржниками є діти або фізичні особи, які визнані недієздатними чи цивільна дієздатність яких обмежена; рішень про конфіскацію майна; рішень, виконання яких віднесено Законом №1404-VIII безпосередньо до повноважень інших органів, які не є органами примусового виконання інші; інших випадків, передбачених цим Законом та Законом України

№1403-VIII від 02 червня 2016 року «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів»).

Протягом першого року зайняття діяльністю приватного виконавця, приватний виконавець не може здійснювати примусове виконання рішень за якими сума стягнення становить двадцять та більше мільйонів гривень або еквівалентну суму в іноземній валюті.

Відповідно до пункту 1-1 розділ XIII «Прикінцеві та перехідні положення» цього Закону до 01 січня 2018 року приватний виконавець не може здійснювати примусове виконання рішень за якими сума стягнення становить шість та більше мільйонів гривень або еквівалентну суму в іноземній валюті.

Для забезпечення ефективності виконавчого провадження, своєчасного та повного виконання рішень Законом №1404-VIII, зокрема:

- визначено принципи виконавчого провадження, що спрямовані на забезпечення захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб;
- розширено перелік рішень, що підлягають примусовому виконанню;
- передбачено формування відкритого Єдиного реєстру боржників;
- запроваджено автоматизацію процедур виконання рішень шляхом електронної реєстрації документів, повного фіксування процесуальних рішень та виконавчих дій в автоматизованій системі, порядок функціонування, надання інформації та умови доступу до якої визначаються Міністерством юстиції України;
- оптимізовано строки проведення виконавчих дій;
- передбачено посилення відповідальності боржника у виконавчому провадженні, істотне підвищення розмірів штрафів, що накладаються виконавцем;
- модернізовано механізм адміністрування авансового внеску та виконавчого збору;
- запроваджено можливість реалізації арештованого майна шляхом його продажу на електронних торгах із врахуванням обмежень, встановлених законопроектом;
- удосконалено систему відрахувань із заробітної плати та інших доходів боржника, процедури виконання рішення про вселення стягувача, поновлення на роботі, порядок виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення, про режим зберігання майна, на яке накладено арешт, визначення вартості майна боржника, оцінки майна боржника тощо.

З М І С Т

ВВЕДЕННЯ.	3
— Закон України «Про виконавче провадження»	5
Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
Стаття 1. Виконавче провадження	5
Стаття 2. Засади виконавчого провадження	5
Стаття 3. Рішення, що підлягають примусовому виконанню. Виконавчі документи	8
Стаття 4. Вимоги до виконавчого документа	16
Стаття 5. Органи та особи, які здійснюють примусове виконання рішень	17
Стаття 6. Виконання рішень іншими органами та установами	55
Стаття 7. Добровільне виконання рішень про стягнення періодичних платежів	57
Стаття 8. Автоматизована система виконавчого провадження	58
Стаття 9. Єдиний реєстр боржників	70
Стаття 10. Заходи примусового виконання рішень	72
Розділ II СТРОКИ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ	75
Стаття 11. Загальні строки у виконавчому провадженні	75
Стаття 12. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання. Переривання строку давності пред'явлення виконавчого документа до виконання, поновлення пропущеного строку	75
Стаття 13. Строки прийняття рішень виконавцями та вчинення виконавчих дій	76
Розділ III УЧАСНИКИ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ.	77
Стаття 14. Учасники виконавчого провадження та особи, які залучаються до проведення виконавчих дій	77
Стаття 15. Сторони виконавчого провадження	84
Стаття 16. Представництво сторін у виконавчому провадженні	85
Стаття 17. Особи, які не можуть бути представниками у виконавчому провадженні	91
Стаття 18. Обов'язки і права виконавців, обов'язковість вимог виконавців	93
Стаття 19. Права і обов'язки сторін та інших учасників виконавчого провадження	99
Стаття 20. Участь експерта, спеціаліста та суб'єкта оціночної діяльності — суб'єкта господарювання у виконавчому провадженні	102
Стаття 21. Участь перекладача у виконавчому провадженні	103
Стаття 22. Залучення понятих у виконавчому провадженні	104
Стаття 23. Відводи у виконавчому провадженні	104
Розділ IV ЗАГАЛЬНІ УМОВИ ТА ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ	106
Стаття 24. Місце виконання рішення	106

Стаття 25. Особливості підвідомчості виконавчих проваджень органам державної виконавчої служби та утворення виконавчих груп	110
Стаття 26. Початок примусового виконання рішення	112
Стаття 27. Виконавчий збір	122
Стаття 28. Надсилання документів виконавчого провадження.	123
Стаття 29. Час проведення виконавчих дій.	124
Стаття 30. Особливості виконання кількох рішень у разі надходження на виконання кількох виконавчих документів щодо одного боржника	125
Стаття 31. Роз'яснення рішень, виконавчих документів, що підлягають примусовому виконанню	126
Стаття 32. Відкладення проведення виконавчих дій	126
Стаття 33. Відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення	126
Стаття 34. Зупинення вчинення виконавчих дій	127
Стаття 35. Строки зупинення вчинення виконавчих дій.	133
Стаття 36. Розшук боржника, його майна, розшук дитини за виконавчим документом про відібрання дитини	135
Стаття 37. Повернення виконавчого документа стягувачу	138
Стаття 38. Повернення виконавчого документа до суду, який його видав.	140
Стаття 39. Закінчення виконавчого провадження.	141
Стаття 40. Наслідки закінчення виконавчого провадження, повернення виконавчого документа.	144
Стаття 41. Відновлення виконавчого провадження.	144
Розділ V ФІНАНСУВАННЯ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ	144
Стаття 42. Кошти виконавчого провадження	144
Стаття 43. Додаткове авансування витрат виконавчого провадження	148
Стаття 44. Облік сум на рахунках органів державної виконавчої служби та приватних виконавців	148
Розділ VI РОЗПОДІЛ СТЯГНУТИХ З БОРЖНИКА ГРОШОВИХ СУМ	156
Стаття 45. Розподіл стягнутих з боржника грошових сум	156
Стаття 46. Черговість задоволення вимог стягувачів у разі недостатності стягнутої суми для задоволення вимог стягувачів	159
Стаття 47. Порядок виплати стягнутих грошових сум.	160
Розділ VII ПОРЯДОК ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА МАЙНО БОРЖНИКА	161
Стаття 48. Порядок звернення стягнення на кошти та інше майно боржника.	161
Стаття 49. Особливості звернення стягнення на кошти боржника в іноземній валюті та виконання рішень під час обчислення боргу в іноземній валюті	168
Стаття 50. Звернення стягнення на об'єкти нерухомого майна фізичної особи	170
Стаття 51. Звернення стягнення на заставлене майно	171
Стаття 52. Особливості звернення стягнення на кошти та майно боржника — юридичної особи, фізичної особи — підприємця.	176
Стаття 53. Звернення стягнення на майно боржника, що перебуває в інших осіб	178
Стаття 54. Порядок виявлення дебіторської заборгованості боржника — юридичної особи, фізичної особи — підприємця	179

Стаття 55. Майно, на яке не може бути звернено стягнення	179
Стаття 56. Арешт і вилучення майна (коштів) боржника	180
Стаття 57. Визначення вартості майна боржника. Оцінка майна боржника	183
Стаття 58. Зберігання майна, на яке накладено арешт	188
Стаття 59. Зняття арешту з майна	189
Стаття 60. Передача стягувачу предметів, зазначених у виконавчому документі	190
Стаття 61. Реалізація майна, на яке звернено стягнення	191
Стаття 62. Виконання рішення про конфіскацію майна	208
Розділ VIII ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ НЕМАЙНОВОГО ХАРАКТЕРУ	214
Стаття 63. Порядок виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення	214
Стаття 64. Виконання рішення про відібрання дитини.	215
Стаття 65. Виконання рішення про поновлення на роботі.	216
Стаття 66. Виконання рішення про виселення боржника	217
Стаття 67. Виконання рішення про вселення стягувача	218
Розділ IX ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ, ПЕНСІЮ, СТИПЕНДІЮ ТА ІНШІ ДОХОДИ БОРЖНИКА	220
Стаття 68. Умови звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інші доходи боржника	220
Стаття 69. Відрахування із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника	222
Стаття 70. Розмір відрахувань із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника	223
Стаття 71. Порядок стягнення аліментів	224
Стаття 72. Звернення стягнення на допомогу з державного соціального страхування та соціальну допомогу інвалідам з дитинства	228
Стаття 73. Кошти, на які не може бути звернено стягнення	229
Розділ X ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ВИКОНАВЦІВ ТА ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ	233
Стаття 74. Оскарження рішень, дій або бездіяльності виконавців та посадових осіб органів державної виконавчої служби	233
Розділ XI ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ	246
Стаття 75. Відповідальність за невиконання рішення, що зобов'язує боржника вчинити певні дії, та рішення про поновлення на роботі	246
Стаття 76. Відповідальність за невиконання законних вимог виконавця та порушення вимог цього Закону	255
Розділ XII ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ СТОСОВНО ІНОЗЕМЦІВ, ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА ТА ІНОЗЕМНИХ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ. ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ	257
Стаття 77. Виконання рішень стосовно іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб	257
Стаття 78. Виконання рішень іноземних судів.	262
Розділ XIII ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ	263

— Додаток до Закону України «Про виконавче провадження» від 02 червня 2016 року «Перелік майна, на яке не може бути звернено стягнення за виконавчими документами»	275
— Коментар до Закону України № 1403-VIII від 02 червня 2016 року «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» .	276
— Закон України №1403-VIII від 02 червня 2016 року «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів».	277

Примітка: закони, кодекси, міжнародні конвенції, договори та угоди, Укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, рішення Конституційного Суду України, постанови Пленуму Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України, Вищого адміністративного суду України, накази Міністерства юстиції України (в тому числі спільні накази з іншими центральними органами виконавчої влади), Фонду державного майна України, Міністерства фінансів України, постанови Правління Національного банку України, які зазначені в даному Науково-практичному коментарі, використані з офіційних сайтів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Конституційного Суду України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України, Вищого адміністративного суду України, Міністерства юстиції України, Фонду державного майна України, Міністерства фінансів України, Національного банку України.

Для нотаток

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
КОМЕНТАР
Закону України
«Про виконавче провадження»

СТАНОМ НА 5 ВЕРЕСНЯ 2017 РОКУ

Підписано до друку 17.08.2017. Формат 60х84 1/8.
Друк офсетний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 37.

ТОВ «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20 м. Київ

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2458 від 30.03.2006 р.

Перейти на сайт →